

LUYỆN TẬP KỂ CHUYỆN TƯƠNG TƯỢNG

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Tập giải quyết một số đề bài tự sự tương tượng sáng tạo ;
- Tự làm được dàn bài cho đề bài tương tượng.

194

Bài tập bổ sung

Hướng dẫn HS cách làm bài cho các đề trong SGK (tr. 196) : tìm ý và lập dàn bài.

Đề a : Mượn lời đồ vật. Để làm đề này HS phải chọn đồ vật, phát biểu theo vị trí, quan hệ của đồ vật ấy đối với con người.

Đề b : Thay ngôi kể để bộc lộ tâm tình của một nhân vật truyện cổ tích mà em thích. Mọi người đều biết nhân vật trong truyện cổ tích thường không được miêu tả cụ thể, đầy đủ về mặt đời sống tâm lí. Có thể nói, đó là chỗ trống trong truyện cổ tích. Đó chính là chỗ mà HS có thể tương tượng sáng tạo. Tương tượng như thế HS làm cho nhân vật truyện cổ tích trở nên gần gũi với mình. HS có thể suy diễn ra những ý nghĩ, tình cảm của nhân vật truyện cổ tích nhưng phải hợp lí.

Đề c : Tương tượng một đoạn kết mới cho một truyện cổ tích nào đó. Truyện cổ tích vốn có đoạn kết rồi, nay tìm một kiểu kết mới theo một ý nghĩa khác. Ví dụ như truyện *Con Cò* với truyện ngụ ngôn.

II – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

1. Tìm hiểu đề

– Đề bài rõ ràng là bắt buộc HS phải tưởng tượng và tưởng tượng phải dựa vào con người và sự việc có thật, nhưng không được dùng tên thật.

– Dựa vào dàn bài trong SGK, GV cho HS tưởng tượng cụ thể cảnh mười năm sau em về lại mái trường mà hiện nay em đang học. Cho HS thêm sức tưởng tượng trên cơ sở ngôi trường, thầy cô, lớp học cụ thể mà HS đang học.

(Phần này khoảng 20 phút)

2. Tìm hiểu phần gợi ý

– Gợi ý 1 là tiền đề của câu chuyện tưởng tượng, bởi vì HS sẽ kể chuyện theo tư cách mà mười năm sau em sẽ có. Nếu HS lớp 6 đang là 12 tuổi, thì mười năm sau sẽ là 22 tuổi. Nếu học trung cấp thì em đã ra làm việc, nếu học đại học thì vừa tốt nghiệp xong, nếu đi bộ đội nghĩa vụ từ năm 18 tuổi thì em đã ra quân rồi, v.v... GV để cho HS tự nhận mình sẽ là ai sau mười năm nữa để HS tưởng tượng.

– Gợi ý 2 sẽ liên quan đến phần Mở bài. Em về thăm trường cũ nhân dịp nào, lí do gì. Về thăm nhân dịp hội trường là hợp lí nhất.

– Gợi ý 3 tạo điều kiện cho HS tưởng tượng tương lai của trường, tha hồ cho HS tô vẽ về nhà trường trong tương lai với những thiết bị, quang cảnh mới mẻ.

– Gợi ý 4 : Những thay đổi về thầy, cô giáo : Những thầy, cô quen thuộc đã già đi, có những thầy, cô mới.

– Gợi ý 5 : Các bạn cùng lớp, cùng lứa đều đã lớn : bạn này là kĩ sư, bạn kia làm bác sĩ, bạn nọ đã du học nước ngoài, có bạn đã đi làm nhiều năm, có bạn gái đã lấy chồng, v.v...

(Chú ý : Ở hai Gợi ý 4 và 5, HS không được nêu tên thật của thầy giáo, cô giáo hoặc của các bạn. Nên nêu tên do HS đặt ra.)

– Gợi ý 6 sẽ là phần Kết luận : Em cảm động, yêu thương và tự hào về nhà trường, về bạn bè, v.v...

GV cho HS lần lượt phát biểu, tập nói theo từng mục, kích thích HS tưởng tượng khác nhau, miễn là có lí và biết diễn đạt. GV uốn nắn những biểu hiện không đúng, làm sao sau buổi học, trí tưởng tượng của HS được khởi động.